

ZARZĄDZENIE

Dnia 28 stycznia 2025 r.

SSN Antoni Bojańczyk

w przedmiocie wniosku obrońcy skazanego **K.M.** o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V KK 380/24, o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. zarządził:

stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania kasacyjnego z urzędu.

UZASADNIENIE

W dniu 28 listopada 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo obrońcy skazanego K.M. – adw. M.S. sygnalizujące konieczność wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V KK 380/24, o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej, z uwagi na wystąpienie uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., polegającego na tym, że wyżej wskazane postanowienie zostało wydane przez sędziego Sądu Najwyższego Annę Dziergawkę co do którego obrońca w sprawie kasacyjnej w dniu 8 października 2024 r. wystąpił z wnioskiem o wyłączenie sędziego od udziału w sprawie (determinowany treścią postanowień Sądu Najwyższego wydanych w sprawach o sygn. akt: II KK 393/23, I KK 124/24, V KK 337/24) „w związku, iż udział sędziego Sądu Najwyższego Anny Dziergawki tożsamy byłby z rozpoznaniem kasacji przez skład nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz naruszałby standardy określone na kanwie art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności”. W dalszej części wniosku obrońca wskazał

na okoliczności wskazane we wniosku o wyłączenie sędziego oraz w ww. postanowieniach Sądu Najwyższego, a mianowicie „okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego SN przez Annę Dziergawkę w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sadownictwa po 17 stycznia 2018 r.”, które – jego zdaniem – prowadziłyby, gdyby sędzia ta zasiadała w składzie rozstrzygającym sprawę do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC, standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), a także do przyjęcia, że sąd z jej udziałem będzie sądem nienależycie obsadzonym w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., zaś konkluzja ta wynika zarówno z dotychczasowego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, jak i Sądu Najwyższego, szeroko przytoczonego na przez autora sygnalizacji (*k. 3 akt SN*). Jednocześnie – w wypadku zastosowania instytucji wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego – obrońca skazanego wniósł o wstrzymanie wykonania orzeczenia wydanego w sprawie K.M. (*k. 1-7 akt SN*).

Pismo to zostało zarejestrowane w repertorium „KO” pod sygn. V KO 146/24 jako sygnalizacja wznowienia z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V KK 380/24 (*k. 1 akt*).

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z art. 542 § 3 k.p.k. uchybienia ujęte w art. 439 § 1 k.p.k. stanowią przyczyny wznowienia postępowania karnego z urzędu, przy czym wznowienie postępowania jedynie z powodów określonych w art. 439 § 1 pkt 9 - 11 k.p.k. może nastąpić tylko na korzyść skazanego. W przedmiotowej sprawie stwierdzić należy brak podstaw do podjęcia działań z urzędu przez Sąd Najwyższy w przedmiocie wznowienia postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V KK 380/24. Instytucja wznowienia postępowania dotyczy bowiem postępowania sądowego rozstrzygającego w zakresie odpowiedzialności karnej oskarżonego. Tymczasem postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt V KK 380/24, o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego K.M. jako oczywiście bezzasadnej, nie jest prawomocnym orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w zakresie odnoszącym się do jego odpowiedzialności karnej. Takim orzeczeniem jest -

pierwotny w stosunku do niego - wyrok skazujący Sądu Rejonowego w Sopocie z dnia 12 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 70/23, utrzymany w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 6 października 2023 r., sygn. akt V Ka 1477/23, od którego obrońca skazanego wniósł kasację.

Jak podkreślono w uchwale Pełnego Składu Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2000 r., sygn. akt I KZP 37/2000, zam. OSNKW 2000, z. 9 - 10, poz. 78, oddalenie kasacji jest jakościowo czymś zupełnie odmiennym niż utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy. Oddalając kasację sąd orzeka jedynie o niezasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie wkracza zaś w żadnym zakresie w sferę, w której wyrok kończący postępowanie, korzysta już z powagi rzeczy osądzonej. W uchwale tej wskazano, że z istoty postępowania kasacyjnego wynika, iż nie jest też ono postępowaniem zmierzającym do rozstrzygnięcia "o zasadności oskarżenia wniesionego w sprawie karnej" w rozumieniu art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, lecz postępowaniem zmierzającym do zbadania zasadności tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja, wniesionego już po prawomocnym zakończeniu postępowania.

W licznych judykatach Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że niedopuszczalny z mocy ustawy jest wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego, gdyż orzeczenie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. w zw. z art. 540 § 1 *in princ.* k.p.k. Jest natomiast takim orzeczeniem wydane przez Sąd Najwyższy, po uchyleniu w wyniku kasacji prawomocnego wyroku, orzeczenie następcze o umorzeniu postępowania lub o uniewinnieniu oskarżonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 kwietnia 2001 r., sygn. akt III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7 - 8, poz. 67, z dnia 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9 - 10, poz. 83, z dnia 25 listopada 2010 r., sygn. akt V KO 87/10 i powołane w nim orzeczenia, zam. R - OSNKW 2010, poz. 2369, z dnia 19 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV KO 46/15, OSNKW 2015, z. 12, poz. 104, a także postanowienie składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2023 r., sygn. akt I KZP 17/22, Legalis).

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, zam. OSNKW 2005, z. 6, poz. 48, wyrażono pogląd, że w postępowaniu o wznowienie postępowania, istnieje zawsze możliwość wykorzystania inicjatywy stron w celu usunięcia rzeczywistych uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. Pełne zastosowanie znajduje tu instytucja przewidziana w art. 9 § 2 k.p.k., umożliwiająca stronie wystąpienie z wnioskiem (sygnalizacją) o dokonanie czynności z urzędu. Ta inicjatywa, w razie potwierdzenia zaistnienia wskazanego uchybienia, może prowadzić do wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, zaś w braku zaistnienia uchybienia skutkującego obowiązkiem wszczęcia z urzędu postępowania wznowieniowego, nie wymaga wydania orzeczenia stwierdzającego, że wskazywana w sygnalizacji usterka nie występuje. Wolno poprzestać wówczas nawet na samym poinformowaniu stron o braku podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu. Dopuszczalne jest jednak — także — wydanie decyzji o braku prawnych podstaw do wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu w formie niezaskarżalnego zarządzenia, co uznano za stosowne w niniejszym przypadku.

Treść zarządzenia czyniła zbędnym wypowiedanie się w przedmiocie postulowanego przez obrońcę skazanego wstrzymania wykonania orzeczenia wydanego w sprawie K.M. (art. 532 § 1 k.p.k.).

[WB]

r.g.